



8.10.2020

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Asia: E 117/2020 vp

Keskuskauppakamari kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen lausunto Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle koskien Euroopan komission 4.9.2020 antamaa ehdotusta neuvoston suositukseksi koordinoitua lähestymistavasta vapaan liikkuvuuden rajoituksiin.

Keskuskauppakamari korostaa vahvasti komission ehdotuksessa esille nostetun vapauden merkitystä unionin kansalaisille liikkua ja asua vapaasti. Tällä vapaudella on erittäin suuri merkitys myös taloudelle. Kun tätä vapautta rajoitetaan, toimien on oltava tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia tavoiteltavaan hyötyyn nähden. Matkustusrajoituksia EU-jäsenmaiden välillä tulisi tarkastella toimivien sisämarkkinoiden mahdollistajana. Keskuskauppakamari on huolissaan siitä, että aiemmin lausuntokierroksella olleeseen perusmuistioon koskien edellä mainittua komission ehdotusta sidosryhmien esille tuomia näkökohtia ei huomioitu.

Komissio esitti suositusluonnoksessaan, että unionin jäsenvaltioilla olisi yhdenmukaiset kriteerit maakohtaisille tai aluekohtaisille rajoituksille. Keskuskauppakamari kannattaa Eurooppa-tason lähestymistapaa matkustukseen liittyen ja tukee voimakkaasti komission ehdotusta sisämarkkinoiden toimivuuden takaamiseksi. Kansalaisten luottamuksen palauttamiseksi tarvitaan ennakoitavaa ja selkeää ohjeistusta, joka aidosti huomioi sen, että Suomi on osa Euroopan unionia. Suomalaisten yritysten kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että Suomi sitoutuu toimimaan osana unionin sisämarkkinoita ja että suomalaisille yrityksille tarjotaan samat mahdollisuudet kuin muiden maiden toimijoille.

Perusmuistiossa on todettu, että jäsenmaat kannattivat yleisesti pyrkimystä parempaan koordinointiin. Enemmistö jäsenmaista tuki yhteisen kehityksen luomista riskinarviointiin. Keskuskauppakamari toteaa tässä yhteydessä, että komission ehdotus jäsenmaiden suositukseksi tullaan päättämään määräenemmistöpäätöksellä, näin ollen perusmuistion kirjausta ”Suomi ei kuitenkaan asetu esteeksi suosituksen hyväksymiselle” tulisi täydentää seuraavasti:

*”Suomi ei kuitenkaan asetu esteeksi suosituksen hyväksymiselle. Suomi tulee neuvotteluissa edistämään yhteiseurooppalaista koordinoitua lähestymistapaa ja sisämarkkinoiden toimivuutta”.*

Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan Suomen asettuminen esteeksi suosituksen hyväksymiselle ei ole Suomen aiemman EU-toimintalinjan, eikä Suomen edun mukaista nyt eikä tulevaisuudessa. Keskuskauppakamari korostaa, että perusmuistiossa esitettyä kirjausta ei kuitenkaan tule lukea siten, että äänestämisestä pidättäytyminen olisi perusmuistion kirjauksen mukaista. Kirjauksen ei myöskään tule tarkoittaa sitä, että Suomi



8.10.2020

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Asia: E 117/2020 vp

ei tule panostamaan neuvotteluihin yhteisen EU-tason koordinoitun lähestymistavan saavuttamiseksi. Kolmanneksi Keskuskauppakamari ilmaisee huolensa siitä, johtaako perusmuistion kirjaukset siihen, että Suomen pyrkimyksenä on edistää kansallisen liikkumavaran säilyttämisen tärkeyttä yhteisen EU-tason linjauksen sijaan.

Perusmuistiossa on tuotu esille, että osa jäsenmaista painotti vahvemmin jäsenmaiden liikkumavaran tarvetta, eroja maiden epidemiologisessa tilanteessa ja vastuuta kansalaisten terveyden suojelemisesta. Keskuskauppakamari toteaa seuraavaa. Koordinoitu lähestymistapa sisämarkkinoilla, samoin kuin yhteiset kriteerit eri jäsenmaiden välillä eivät ole vastakkaisia vastuusta kansalaisten terveyden suojelemiseksi. Lisäksi epidemiologisia eroja ilmenee myös yksittäisten jäsenvaltioiden sisällä. Perusmuistion Suomen kanta osiossa on esitetty, että Suomelle on tärkeää, ettei unionin toimilla rajoiteta jäsenvaltion mahdollisuutta asettaa tarvittaessa muita jäsenvaltioita tiukempia rajoituksia, mikäli se on välttämätöntä kansanterveyden ja yhteiskunnan toiminnan turvaamiseksi. Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan yhteiskunnan toiminnan turvaamista on toimivat sisämarkkinat ja nojaaminen unionin perusarvoihin, aivan kuten komissio painottaa vapaan liikkuvuuden tärkeyttä yhtenä EU:n vaalituimmista saavutuksista ja sen merkitystä sisämarkkinoiden toiminnalle.

Perusmuistiossa todetaan yhteisistä raja-arvoista ”Suomen näkökulmasta on epidemian hoitamisen kannalta tärkeää, että raja-arvot ovat kontekstista riippuvaisia ja niiden toimeenpanossa on maakohtaista liikkumavaraa.”. Keskuskauppakamari pyytää, että tätä kohtaa selvennetään suhteessa komission esitykseen, jossa todetaan, että vapaata liikkuvuutta ei saisi rajoittaa, jos ilmaantuvuus on alle 50 ja positiivisten testien osuus alle 3 prosenttia.

Komission ehdottamassa liikennevalomallissa maat on jaoteltu kolmeen eri väriluokkaan sen mukaan, onko covid-19-ilmaantuvuus niissä matala, korkea vai onko maan osalta voimassa EU:n ulkorajapäätös. Kansallisessa liikennevalomallissa maat luokitellaan matalan riskin (vihreä) ja korkean riskin (punainen) kategorioihin. Sovittujen värikoodien osalta Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan Suomen tulisi noudattaa kokonaisuudessaan komission ehdotuksessa esitettyä kolmiportaista riskinjakomallia ja siinä esitettyjä koodeja ja kynnyksiä. Keskuskauppakamari tukee vahvasti komission ehdotusta kolmiportaisesta riskimallista. Todettakoon myös, että komission esittämässä liikennevalomallissa käytetään sekä ilmaantuvuutta että positiivisten testitulosten osuutta. Perusmuistion mukaan Suomi kannattaa esitettyjä yhteisiä perusteita, mutta vain ilmaantuvuutta käytetään perusteena kansallisissa rajoituksissa.



8.10.2020

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Asia: E 117/2020 vp

Keskuskauppakamari ei kannata perusmuistiossa esitettyä näkemystä liikenteenharjoittajan tarkastusvelvoitteesta tarkastaa liikennevälineeseen tulevan matkustajan todistusta negatiivisesta covid-19-testituloksesta.

Hallitus teki periaatepäätöksen hybridistrategian toteuttamisesta rajat ylittävissä liikenteessä ja matkustamisessa 11.9.2020. Korkeamman ilmaantuvuuden maista tai alueilta maahan saapuvilta edellytetään erityisryhmiä, työmatkapedelöintiä ja rajayhteisöjen päivittäistä kanssakäyntiä lukuun ottamatta todistus alle 72 tuntia sitten otetusta negatiivisesta koronatestistä. Suomen erityisryhmämenettely ei ole komission ehdotuksen tapaan ammattiryhmiin sidottu. Suomessa esimerkiksi maahan saapuvia opiskelijoita koskevat samat säännöt. Keskuskauppakamari pyytää, että tämän kohdan osalta Suomi kannattaisi komission ehdotuksen kohtaa 21 ja lisäksi huomioimaan saman päätöksen liitteen, jossa todetaan seuraavaa: ”Erityisryhmillä viitataan avainhenkilöihin tai -ryhmiin, joiden suorittamat työtehtävät eivät sisälly eri ministeriöiden yhteisen välttämättömyyden työmatka- ja muuta liikennettä arvioivan virkamiestyöryhmän voimassa olevaan suositukseen huoltovarmuuden kannalta akuuteista tai toimialan toiminnan kannalta kriittistä työtehtävistä, mutta joiden maahan pääsy on kansallisen edun nimissä perusteltua. Tällaisia tehtäviä ovat toimialan elpymisen, uuden kasvun tai pitkän aikavälin toimintaedellytysten turvaamiseksi välttämättömät tehtävät.”

Keskuskauppakamari tukee perusmuistiossa esitettyä Suomen näkemystä siitä, että yleisöä on pyrittävä informoimaan ajoissa selkeällä ja helposti ymmärrettävällä tavalla.

Keskuskauppakamari

Päivi Wood

Johtava liikenne- ja elinkeinopoliittinen asiantuntija